

Praten, denken en doen

In haar column haalt Meike Bokhorst het advies aan dat nota bene Klaas Dijkhoff mee-gaf aan PvdA en GroenLinks: stop met dat eindeloze praten over linkse samenwerking, anders haken kiezers af. Kiezers willen dat politici bezig zijn met hun problemen, en niet met zichzelf of met hun partij. Het is een valide opmerking. Dat laat onverlet dat het verstandig is na te denken over die linkse samenwerking. Ad Melkert doet dat aan de hand van drie vragen: waarom zouden we linkse samenwerking via de Eerste Kamer organiseren? Hoe verhoudt zich het elkaar blijven vasthouden in de oppositie tot het bestendige gegeven dat de meerderheid van de kiezers overwegend voor centrumrechts pleegt te kiezen? En leidt het samengaan van PvdA en GroenLinks echt wel tot electoraal gewin voor breed links?

Ook partijvoorzitter Esther-Mirjam Sent denkt niet dat de zoektocht naar linkse samenwerking snel voorbij is, schrijft ze in de inleidende tekst bij het advies *Vrolijke noodzaak – Stappenplan voor linkse samenwerking*. Menno Hurenkamp, Maurits Meijers, Philip van Praag, Matthijs Rooduijn en Naomi Woltring schreven dit advies op verzoek van het partijbestuur van de PvdA.

Verder vindt u in deze *S&D* een essay van Paul de Beer die stelt dat de arbeidsmarkt geen markt is. Dat is veel meer dan een semantische of academische kwestie. Dit inzicht heeft grote consequenties voor het arbeidsmarktbeleid en daarmee voor de kansen om een meer inclusieve arbeidsmarkt te realiseren.

Tineke Strik en Julia Verheul schrijven over een ander belangrijk onderwerp voor links-progressievelingen: ze fileren het falende Europese asielsysteem en schetsen hoe we tot een asielsysteem komen waarin mensenrechten wel worden gerespecteerd.

Frans Verhagen schreef vorig jaar een hoopvol essay na de verkiezing van Joe Biden in de VS, maar is na één jaar veranderd van inzicht, en zet dit nummer uiteen waarom. Tot slot reflecteert Thomas von der Dunk op het handelen van het Westen ten opzichte van Rusland de afgelopen decennia, en roept hij op hier lessen uit te trekken teneinde conflicten in de toekomst (China!) te voorkomen. Morele zelfdiscipline is wat we nodig hebben.

Annemarieke Nierop, hoofdredacteur